

ชื่อหลักสูตรการทอพรหมเช็ดเท้า
จำนวน ๕๕ ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสนม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๒๕๕๕ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปีที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพ ของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำทัน เพื่อ แข่งขันได้ ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีด ความสามารถให้ ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับ ศักยภาพด้านต่างๆ พัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพทั่วถึงและ เทำเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีการทำอย่างยั่งยืนมีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับ ภูมิภาคอาเซียน และระดับสากลซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและ ประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากนี้จะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยง ตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งที่ดีถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ มนุษย์ เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด

การทอพรหมเช็ดเท้า เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ที่นำเอาเศษผ้ามาแปรสภาพให้เป็นพรหมเช็ดเท้า แล้วสานทอให้เป็นแผ่นผืน เพื่อนำมาใช้ปูลาด หรือเช็ดเท้า พรหมเช็ดเท้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ ทั่วไปทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะเศษผ้าเป็นสิ่งที่มียู่ทั่วไปอยู่ทุกภูมิภาค และภูมิปัญญา ของคนในท้องถิ่นที่นำเศษผ้ามาแปรสภาพก็มีลักษณะคล้ายกัน หรือได้อิทธิพลทางความคิดจากกันและกัน ทำให้พรหมเช็ดเท้า ถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่ง ต่อการดำรงชีวิตของผู้คน หลักสูตรการศึกษาสร้างอาชีพ "วิชาการทอ พรหมเช็ดเท้า" สกร.อำเภอสนม จะเน้นกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปที่ไม่มีอาชีพและผู้ที่มีอาชีพแล้วแต่ต้องการพัฒนาอาชีพ โดยหลักสูตร นี้จะมีระยะเวลาการเรียนการสอนจำนวน ๕๕ ชั่วโมง โดยสอนช่องทางการประกอบอาชีพในระดับพื้นฐาน ตั้งแต่ ประโยชน์และความสำคัญของการทอพรหมเช็ดเท้า ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอพรหมเช็ดเท้า ตั้งชนิดของเศษผ้าที่ใช้ในการทอพรหมเช็ดเท้า

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาควิชาศึกษาไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมี คุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ ผู้นำชุมชน เพื่อประโยชน์ ใน การประกอบอาชีพ

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ

๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง

๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรม จริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ ระยะเวลา จำนวน ๕๕ ชั่วโมง ภาคทฤษฎี ๑๙ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๓๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้	จำนวน ๖ ชั่วโมง
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้	จำนวน ๖ ชั่วโมง
๓. วัสดุอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า	จำนวน ๓ ชั่วโมง
๔. การทอพรหมเช็ดเท้า	จำนวน ๓๖ ชั่วโมง
๕. โครงการการประกอบอาชีพธุรกิจพรหมเช็ดเท้า	จำนวน ๔ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

การทอพรหมเช็ดเท้า
จำนวน ๕๕ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ การทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการ ประกอบอาชีพ	๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อ อิเล็กทรอนิกส์	๖	
	๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความ เป็นไปได้ในการประกอบอาชีพธุรกิจทอ พรหมเช็ดเท้า ๓. เพื่อให้ผู้เรียนบอกทิศทางกา ประกอบอาชีพทอพรหมเช็ดเท้าสร้าง รายได้ได้ด้วยกระบวนการคิดเป็น	๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบ อาชีพทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้ ๒.๑ การวิเคราะห์ตนเอง ๒.๒ การวิเคราะห์ตลาด ๒.๒ การลงทุน/แหล่งเงินทุน ๓. ทิศทางการประกอบอาชีพทอพรหม เช็ดเท้าสร้างรายได้	สถานประกอบการ สื่อของจริง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้ ในการประกอบอาชีพที่มีความ เป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถ เลือก ประกอบอาชีพได้ในชุมชน จาก ข้อมูลต่าง ๆ ๑.๓ กำหนดทิศทางการ พัฒนาการ ประกอบอาชีพโดยใช้ กระบวนการคิด เป็นและมีความ เป็นไปได้ตามบริบท ชุมชน ๑.๔ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสาร ด้านความเป็นมาและประโยชน์		

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้าสร้างรายได้	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีคุณภาพ	๑. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอพรหมเช็ดเท้า ๑.๑ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอพรหมเช็ดเท้า ๑.๒ งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ๑.๓ สถานที่จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ ๒. ฟืมสำหรับทอพรหมเช็ดเท้า ๒.๑ ลักษณะของฟืม ๒.๒ วิธีการเก็บรักษาฟืม ๓. กี่สำหรับทอพรหมเช็ดเท้า ๓.๑ ส่วนประกอบของกี่ยทอพรหมเช็ดเท้า ๔. ลักษณะของหลักฝื่อ ๔.๑ ส่วนประกอบของหลักฝื่อ ๔.๒ ประโยชน์ของหลักฝื่อ	๑. วิทยากรบรรยายและสาธิตขั้นตอนการใช้ อุปกรณ์และขั้นตอนการทำพรหมเช็ดเท้า	๖	
๓. วัสดุอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกถึงวัสดุอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า	๑. ขั้นตอนการเตรียมเศษผ้าสำหรับทอพรหมเช็ดเท้า ๑.๑ การเตรียมเศษผ้าสำหรับทอพรหมเช็ดเท้า	๑. วิทยากรบรรยายและสาธิตขั้นตอนการการเตรียมเศษผ้าสำหรับทอพรหมเช็ดเท้า	๓	
๔. การทอพรหมเช็ดเท้า	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถการเตรียมกี่ยและการทอพรหมเช็ดเท้า	๑. ขั้นตอนการเตรียมกี่ยก่อนลงมือทอพรหมเช็ดเท้า	๑. วิทยากรบรรยายและสาธิตขั้นตอนการใช้		๓๖

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๑.๑ขั้นตอนการเตรียม ๒.วัสดุอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า ๒.๑การทอพรหมเช็ดเท้าเป็นผืน ๓.การเก็บปริมพรหมเช็ดเท้า ๓.๑วัสดุอุปกรณ์ในการเก็บปริมพรหมเช็ดเท้า ๓.๒การตลาดและการจัดจำหน่าย	อุปกรณ์และขั้นตอนการทำพรหมเช็ดเท้า		
๕.โครงการการประกอบอาชีพธุรกิจพรหมเช็ดเท้า	๑. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ ๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ ๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๕. อธิบายลักษณะการเขียนโครงการที่ดีตามองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ ๖. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและ ถูกต้องได้ ๗. ประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	๕.๑ ความสำคัญของโครงการการประกอบอาชีพธุรกิจพรหมเช็ดเท้า ๕.๒ ประโยชน์ของโครงการการประกอบอาชีพธุรกิจพรหมเช็ดเท้า ๕.๓ องค์ประกอบของโครงการการประกอบอาชีพธุรกิจพรหมเช็ดเท้า ๕.๔ การเขียนโครงการการประกอบอาชีพธุรกิจพรหมเช็ดเท้า ๕.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการประกอบอาชีพธุรกิจพรหมเช็ดเท้า	๑. เรียนรู้จากวิทยากร ๒. เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง	๔	

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารใบความรู้เกี่ยวกับการทอพรหมเช็ดเท้า
๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต
๓. ผู้รู้/ภูมิปัญญา
๔. วัตถุประสงค์ของจริงที่นำมาใช้ในการปฏิบัติ
๕. แหล่งการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานการทอพรหมเช็ดเท้า ที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของลูกค้า

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการทอพรหมเช็ดเท้า
๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๓. ผู้เรียนสามารถลดต้นทุนในการผลิต และนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ได้อีกเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม